

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2023-12-11

Ärendenummer
NV-08449-23

Mark- och miljööverdomstolen
svea.avd6@dom.se

Yttrande i mål M 6352-23 angående uppskjutna frågor om utsläpp till vatten och luft samt buller och lagring av kemikalier och avfall vid anläggningen i Värö i Varbergs kommun

Med anledning av domstolens föreläggande, aktbilaga 8, anför Naturvårdsverket följande.

Naturvårdsverket har tagit del av aktbilaga 1, 3-6. Naturvårdsverket begränsar sitt yttrande till fråga om utsläpp till luft av kväveoxider från mesaugn och sodapanna.

1. Inställning och yrkanden

Naturvårdsverket motsätter sig ett upphävande av utredningsföreskrift U2.

I det fall domstolen skulle finna att slutliga villkor för utsläpp till luft av kväveoxider från mesaugn och sodapanna ska föreskrivas, yrkar Naturvårdsverket i andra hand att följande villkor föreskrivs.

NV4 ¹	Utsläppet av kväveoxider, (NO+NO ₂ , angivet som NO ₂) från sodapannan får som årsmedelvärde uppgå till högst 1,2 kg per ton massa.
NV5 ²	Utsläppet av kväveoxider, (NO+NO ₂ , angivet som NO ₂) från mesaugnen får som årsmedelvärde uppgå till högst 0,30 kg per ton massa.

2. Grunder och utveckling av talan

Naturvårdsverket vidhåller sin inställning från prövningen i mark- och miljödomstolen och hänvisar till vad som har anförts i det målet. Vi vill dock särskilt understryka följande.

Verksamheten vid Värö bruk ger upphov till betydande utsläpp av kväveoxider. År 2021 var verksamhetens utsläpp av kväveoxider det näst högsta bland skogsindustrierna i Sverige. Reningsteknik i form av NO_x-skrubber skulle enligt Naturvårdsverkets bedömning kunna medföra betydande utsläppssänkningar –

¹ Bibehållet villkorsnummer från prövningen i mark- och miljödomstolen.

² Se fotnot 1.

uppskattningsvis omkring en halvering – av kväveoxider till luft. Naturvårdsverket anser därför att det är så väl miljömässigt motiverat som rimligt att fråga om möjlighet att tillämpa NO_x-skrubber vid verksamheten ska utredas i enlighet med utredningsföreskrift U2.

I det fall domstolen ändå skulle finna att prövotiden ska avslutas och slutliga villkor föreskrivas, vidhåller Naturvårdsverket de villkorsyrkanden som framställdes i andra hand vid mark- och miljödomstolen, benämnda NV4 och NV5.

Södra Skogsägarna ekonomisk förening (bolaget) har yrkat på villkor innebärande en totalt tillåten utsläppsmängd per tolv månader, i kombination med ett månadsmedelvärde som ska vara uppfyllt minst nio av tolv månader. Naturvårdsverket anser dels att det inte är en ändamålsenlig reglering med en totalt tillåten utsläppsmängd per år, dels att föreslagna månadsmedelvärden är för höga, i synnerhet när endast nio av tolv värden måste innehållas.

Kravet på användande av bästa möjliga teknik i 2 kap 3 § miljöbalken avser inte bara den använda teknologin och anläggningens utformning, utan även det sätt på vilket anläggningen drivs (prop. 1997/98:45, s. 216). För aktuella pannor är förbränningsteknik och optimering av driften viktiga komponenter för låga utsläpp till luft. Villkor innebärande ett tillåtet totalutsläpp per år baserade på maximalt tillåten produktion kan därför medge högre utsläpp vid lägre produktionsnivåer än vad som åstadkoms med tillämpning av bästa möjliga teknik. Enligt Naturvårdsverkets uppfattning är en reglering med begränsningsvärden i relation till produktionen det mest ändamålsenliga för att säkerställa att anläggningen drivs i enlighet med bästa möjliga teknik även vid lägre produktionsnivåer än den tillståndsgivna.

Naturvårdsverkets bedömning är att utsläppen från sodapannan, med förbränningstekniska åtgärder och driftoptimering, dvs. utan installation av reningsteknik, är möjliga att hålla *under* 1,1 kg NO_x per kilo producerad massa. För mesaugnen är motsvarande bedömning 0,25 kg. Naturvårdsverket anser därför att yrkade begränsningsvärden är så väl miljömässigt motiverade som tekniskt möjliga och rimliga.

Beslut om detta yttrande har fattats av enhetschef Cecilia Ångström efter föredragning av miljöjurist Karin Bäckström Jensen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit teknisk handläggare Olof Åkesson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Cecilia Ångström

Karin Bäckström Jensen